

26.05.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

**GÜNLÜK BASIN
ÖZETLERİ**

**26 Mayıs 2021
Çarşamba**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

26 Mayıs 2021 Çarşamba

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Güneş Enerjisine Dayalı Elektrik Üretimi Başvurularının Teknik Değerlendirmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Emniyet Hizmetleri Sınıfı Branş Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Girişimcilik ve Yenilikçilik Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Beykent Üniversitesi Yaz Öğretimi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uzaktan Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

- Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 25/05/2021 Tarihli ve 2021/ÖİB-K-60 ve 61 Sayılı Kararları

KURUL KARARLARI

- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 21/05/2021 Tarihli ve 9568 Sayılı Kararı
- Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 21/05/2021 Tarihli ve 9573 Sayılı Kararı

KARAR

- Giresun İdare Mahkemesinin Kurulmasına ve Yargı Çevresinin Belirlenmesine İlişkin Karar

YARGI BÖLÜMÜ

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ KARARLARI

- Uyuşmazlık Mahkemesine Ait Kararlar

TEDAŞ, tarımsal sulama borçlarını yapılandırdı

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ), 23 bin 310 tarımsal sulama abonesine ait 576 bin liralık ana borcun yapılandırıldığını duyurdu.

Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ (TEDAŞ), tarımsal sulama abonelerinin borçlarına yapılandırdı.

TEDAŞ'tan yapılan yazılı açıklamada, şu ifadelere yer verildi: "TEDAŞ Genel Müdürlüğünün alacaklı olduğu 56 bin 253 tarımsal sulama abonesine ait 1 milyon 955 bin 424 lira 360 kuruşluk ana para borcun, 23 bin 310 tarımsal sulama abonesine ait 576 bin 30 lira 944 kuruş ana para borcu 6824-7061-7244 sayılı kanunlara istinaden yapılandırılmıştır. Kalan 32 bin 943 tarımsal sulama abonesinin toplam ana para borcu olan 1 milyon 379 bin 393 lira 416 kuruşu için ise yapılandırma işlemleri 30 Eylül 2021'e kadar devam etmektedir."

Rus turistlerin yüzde 60'ı Türkiye tatilini iptal etmedi

Rusya Tur Operatörleri Birliği (ATOR) Başkan Yardımcısı Dmitriy Gorin, uçuşların kısıtlanmasının ardından Rus turistlerin yüzde 60'tan fazlasının Türkiye tatilini iptal etmeyerek ertelediğini bildirdi.

Rus turistlerin yüzde 60'tan fazlası kısıtlamalara rağmen Türkiye tatilini iptal etmedi. Gorin, başkent Moskova'da düzenlenen Dijital Havacılık ve Seyahat Forumu'nda yaptığı konuşmada, Türkiye ile Rusya arasında 15 Nisan ila 1 Haziran arasında kısıtlanan uçuşlara ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

Uçuşların kısıtlanması nedeniyle Rus tur şirketlerinin turistlere önemli oranda borçlandığına işaret eden Gorin, "Hesaplarımıza göre, şirketlerin iptal edilen turlar nedeniyle turistlere toplam borcu 20 milyar ruble düzeyinde." dedi.

Türkiye ile Rusya arasındaki uçuşların kısıtlanması nedeniyle yaklaşık 500 bin turistin söz konusu dönemde Türkiye'ye gidemediğini aktaran Gorin, "Yaptığımız çalışmaya göre, Rus turistlerin yüzde 60'tan fazlası Türkiye tatilini iptal etmeyerek ileri bir tarihe erteledi. Yüzde 18'i tatilini başka bir ülkede yaparken, yüzde 15'i Rusya'da tatil yaptı." şeklinde konuştu.

Rusya Başbakan Yardımcısı Tatyana Golikova, 12 Nisan'da yaptığı açıklamada, Türkiye ile Rusya arasındaki normal ve charter uçuşlar için 15 Nisan-1 Haziran'da sınırlandırma kararı alındığını duyurmuştu.

İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklik içeren kanun teklifi Komisyon'da

TBMM Adalet Komisyonu, İcra ve İflas Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin tümü üzerindeki görüşmelerini tamamladı.

CHP İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, komisyonun Türkiye'de adalete ilişkin yaşanan sıkıntıların konuşulacağı en önemli yerlerden birisi olduğunu belirterek, "Yargıya ilişkin çok majör, belirgin, büyük problemler var ve her geçen gün de buradaki problemlerin sonuçlarıyla karşı karşıya kalıyoruz." dedi.

Anayasa'nın ikinci maddesinin hukuk devletinin varlığına işaret ettiğini ve Türkiye'nin demokratik bir hukuk devleti olduğundan bahsettiğini anımsatan Emre, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Yine, Anayasa'mızın 10'uncu maddesi eşitlikle ilgilidir, kanunlarımıza baktığımızda tüm vatandaşlarımızın yargı karşısında eşit haklara sahip olduğu yazılıdır ama fiilen şöyle bir durumla karşı karşıyayız: Türkiye'de herkese eşit hukuk yok, kişiye özel hukuk var. Çok ciddi iddialar var. İddia sahibinin kriminal bir kişi olup olmaması, çeşitli suçlara karışıp karışmaması, kişisel saiklere sahip olup olmaması ayrı bir tartışma konusu ancak yer, mekan, tarih ve gerçekleşen fiillerle ilgili suç ikrarları var halihazırda. İki eski milletvekilinin içinde bulunacağı şekilde çok somut bir örnek vereyim: Biri, bir adam yaralama, karakolda birinin dövdürülmesi, bir diğeri de basına ait bir binanın basılması eylemi. Yani bunu kimlerin azmettirdiğini ve nasıl organize ettiğini aleni söylüyor ve 'Baz istasyonlarından, ilgililerden zaten bunlar çıkar' diyor. Şimdi, bunun gibi somut, elle tutulur onlarca iddia var ve hiç ayırım yapmadan

26.05.2021

muhakkak Cumhuriyet savcılıklarınca bunlar soruşturulmalıdır, kamuoyu da bu konuda aydınlatılmalıdır."

HDP Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Türkiye'de ikili bir hukuk sisteminin olduğunu savundu.

Anayasa'nın ve temel yasaların rafa kaldırıldığına ilişkin açıklamalarda bulduklarını anımsatan Koç, "Bu ülkede 17 bin faili meçhul yaşandı ve hiçbirisi bugüne kadar aydınlığa kavuşturulmadı. 5 bin köy boşaltıldı, yüzlerce Kürt iş insanı, demokrat, aydın yazar maalesef faili bizce belli faili meçhul cinayetlere maruz kaldı ve yüzbinlerce insanımızı kaybettik. Öyle bir aşamaya geldik ki neredeyse bu tür cezasızlıkla sonuçlanan olaylar adeta Türkiye'nin son 40 yılının tarihini oluşturdu." diye konuştu.

İYİ Parti Antalya Milletvekili Hasan Subaşı, Susurluk döneminde yaşananlara değinerek, "Bugün belki daha fazlasını yaşıyoruz. Yine siyaset, mafya ve ticaret ilişkilerinin iç içe olduğu günleri yaşıyoruz. Bunlar söyleniyor, konuşuluyor. İşin ilginç ve üzüntü verici tarafı organize suç örgütü başkanı denilen bir kişiyi milyonlar merakla izlerken bunun karşısında cevap veren İçişleri Bakanı belki de onun onda biri kadar ilgi çekmedi. Bunların üzerinde çok ciddi düşünmemiz gerekiyor." ifadesini kullandı.

Milletvekillerinin konuşmalarının ardından teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlandı. Komisyon, teklifin maddelerinin görüşülmesine yarın devam edecek.

Bir Ruhsar Pekcan skandalı daha. Şimdi de akaryakıt vurgunu

Görevinden alınan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'a ait 'Nanoksia' adlı şirketin, Ticaret Bakanlığı'na piyasanın üzerinde bir fiyatla dezenfektan satmasının ardından bir skandalda AKP'li Urfa ilçe belediyesinde ortaya çıktı. AKP Urfa Milletvekili Ahmet Akay, AKP'li Akçakale Belediyesi'nden milyonlarca liralık akaryakıt sattığı açığa çıktı.

Görevinden alınan Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'a ait 'Nanoksia' adlı şirketin, Ticaret Bakanlığı'na piyasanın üzerinde bir fiyatla dezenfektan satması skandalı hafızalarda yerini korurken AKP Urfa Milletvekili Ahmet Akay da bir skandala imza attı. AKP Milletvekili Akay'ın Urfa'daki AKP'li Akçakale Belediyesi'nden milyonlarca liralık akaryakıt sattığı açığa çıktı.

Kamu İhale Bülteni'nde yer alan bilgilere göre, 1 Eylül 2020 tarihinde Akçakale Belediyesi'ne bağlı Fen İşleri Müdürlüğü "Akaryakıt Alım İşi" adı altında 400 ton motorin ve 10 ton kurşunsuz benzin alımı için bir ihale düzenledi. İhalenin dökümanlarını iki şirket alırken ihaleye sadece Akay Petrol Şirketi katılarak 2 milyon 171 bin TL teklif verdi. AKP'li Belediye ile şirket arasında da 5 Ekim tarihinde tam bir yıllık sözleşme imzalandı.

Akay Petrol Şirketi'nden alınan akaryakıtın bir yıl boyunca Akçakale Belediyesi'nin ihtiyaç ve talebine göre peyder pey belediyenin araç garajına ve Akçakale ilçe sınırları dahilinde kırsalda çalışacak araçlara teslim edilmesi istendi.

KARDEŐLERİ VE AKRABALARI

Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi'nde yer alan bilgilere göre, Akay Petrol Şirketi'nin AKP Urfa Milletvekili Ahmet Akay dışında beŐ ortağı daha var. BirGün'ün edindiği bilgilere göre, Şirketin diğer beŐ ortağı da AKP'li Akay'ın kardeŐleri ve akrabaları. Öte yandan cevap hakkı kullandırmak için BirGün'ün ulaŐtıđı AKP Milletvekili Akay'ın, soruları yanıtız bıraktığı belirtildi.

İHALEDE DİĞER ŐİRKETLERE ENGEL

"Akaryakıt Alım İŞi" ihalesi için hazırlanan ihale dosyanın 10'uncu Maddesine "İhaleye sadece ilçe merkezinde bulunan firmalar katılabilecektir" ibaresi de eklenerek Akçakale ilçe merkezi dıŐındaki Şirketlerin ihaleye katılması engellendi.

Ancak, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 5'inci Maddesinde, "İdareler, ihalelerde; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun Őartlarla ve zamanında karŐılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur" denilerek ihalelerde rekabetin sağlanması gerektiği vurgulanıyor.

Kılıçdaroğlu: Mafyaya teslim olan, mafyanın satın aldığı bir siyasi iktidar

Partisinin grup toplantısında konuşan CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Mafyaya teslim olan, mafyanın satın aldığı bir siyasi iktidar, mafyanın talimat verdiği ve talimatı koşulsuz yerine getiren bir siyasi iktidar." dedi.

CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, partisinin TBMM Grup Toplantısı'ndaki konuşmasında, herkesin son dönemdeki gelişmelerden ciddi kaygı duyduğunu, bazen espiyle sorulan "Ne olacak bu memleketin hali?" sorusunun, şimdi artık ciddi ciddi sorulmaya başlandığını söyledi.

"Bütün vatandaşlarıma seslenmek isterim: Hiç kaygı duymayın. Bu ülkede, hepimiz birlikte Türkiye'yi aydınlığa çıkarmak için mücadele edeceğiz." diyen Kılıçdaroğlu, zaten demokrasi dediklerinin de tam anlamıyla bu olduğunu belirtti.

Kılıçdaroğlu, "Kirlenen Türkiye'yi temizleme görevini tarih bize verecektir göreceksiniz ve biz bunu yapacağız, bu bizim görevimizdir." ifadesine yer verdi.

Türkiye, 19 yılın sonunda neden bu hale geldi? diye soran Kılıçdaroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Milli kurtuluş Savaşı'nı veren bir Türkiye, Osmanlı'nın borcunu son kuruşuna kadar ödeyen bir Türkiye neden bu hale geldi? Neden Türkiye ayrışıyor, ayrıştırılıyor? İnanç, kimlik, yaşam tarzı üzerinden insanlar neden ayrıştırılıyor? Hangi siyasi akıl bunu yapıyor? O siyasi akla, akılsızlık demek lazım aslında. Toplumunu birleştirmek, kaynaştırmak varken, hoşgörüyü egemen kılmak varken neden insanlar ayrışıyor ve neden böyle bir politika güdüyor?"

Cumhuriyet tarihi boyunca Türkiye bu kadar kirlenmemiştir. İktidara geldiklerinde yoksulluk olmayacaktı şimdi diz boyu, yolsuzluk olmayacaktı artık AK Parti deyince eşittir yolsuzluk, yasaklar olmayacaktı Türkiye bir yasaklar ülkesine döndü. Dolayısıyla bütün vatandaşlarımın, hangi partiden olursa olsun, Türkiye'nin hangi coğrafyasında yaşarsa yaşasın, yarın sandığa elimizi vicdanımıza koyup gitmek zorundayız. Eğer Türkiye'yi demokratik yollarla aydınlığa çıkaracaksak hepimizin oturup düşünmesi lazım. Benim sorumluluğum var, doğrudur ama her bir vatandaşın da ayrı ayrı sorumluluğu var."

Geçen cumartesi akşamı Twitch yayını üzerinden gençlerle bir araya geldiğini ve sorularını yanıtladığını dile getiren Kılıçdaroğlu, yayında gençlere verdiği sözleri de aktardı.

Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti:

"Sevgili gençler, istediğiniz, özlediğiniz özgürlüğü size vereceğim. Öyle bir özgürlüğe kavuşacaksınız ki iktidara getirdiğiniz kişiyi, gerekirse en sert şekilde eleştireceksiniz. Sabahın köründe kapınız çalınıyorsa onun polis değil, sütçü olduğunu anlayacaksınız, böyle bir özgürlük vadediyorum size.

Kredi yurtlar kurumundan kredi alanların büyük bir kısmı işsiz. Erdoğan'ın iki eli onların yakasında. 'Borçlarınızı ödeyin.' Onlara söz verdim, CHP adına söz verdim; iktidar geldiğimizde faizlerin tamamını sıfırlayacağız, iş bulduktan sonra, sigortalı bir işe girdikten sonra belli taksitler içerisinde onların kredi borçlarını ödemelerine imkan sağlayacağız.

19 yılda yurt sorununu çözemediler, onlara söz verdim. En geç 1 yıl içinde Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde üniversite öğrencileri için, diğer öğrenciler için yurt sorunu kalmayacak, yurt sorununu bitireceğiz. Birer-ikişer kişilik odaları olacak, sıcak-soğuk suyu olacak, geniş bant internet erişimi olacak."

Kılıçdaroğlu, Türkiye'de 2 milyon 400 bin hanede internet bulunmadığını, bu durumun 21. yüzyılın en büyük ayıbı olduğunu söyledi.

İktidara gelmeleri halinde en geç 2 yılda internetsiz ev kalmayacağını, öte yandan fiber altyapı yatırımlarıyla internet hız sorununu da ortadan kaldıracıklarını anlatan Kılıçdaroğlu, "torpil" olarak nitelendirdiği sözlü sınavların yapılmayacağını da belirtti.

Eğitim, sağlık, sosyal güvenlik ve engelli kadrolarının tamamını dolduracaklarını ifade eden Kılıçdaroğlu, iktidara geldikleri ilk bir ayda 138 bin 393 öğretmeni öğrencileriyle buluşturacaklarını kaydetti.

Kılıçdaroğlu, iktidara geldiklerinde kırsal bölgelere ziraat mühendisleri göndereceklerini, böylece bu meslekteki işsizlerin istihdamının sağlanacağını söyledi.

Türkiye'nin dijital ticarete en çok engellemeyi yapan 7 ülkeden biri olduğunu savunan Kılıçdaroğlu, bu engelleri ortadan kaldıracaklarını da bildirdi.

Kemal Kılıçdaroğlu, öte yandan bütün Organize Sanayi Bölgeleri'nde (OSB) teknoloji liseleri kuracaklarını, gençlerin buralarda staj yapabileceğini dile getirdi.

Üniversitelere ilişkin vaatlerini de paylaşan Kılıçdaroğlu, "Melih Bulu gibi dramatik bir tabloyla karşı karşıyayız. Orada öğretim üyesi olmayı bile hak etmediği üniversiteye rektör olarak atıyorsunuz. Üniversiteler de özerk olacak, bilimsel, idari, mali özerkliği olacak. Dolayısıyla üniversiteler kendi rektörlerini kendileri seçecekler, oraya siyaseti bulaştırmayacağız." ifadelerini kullandı.

Gençlerin çevre duyarlılığını bildiğini de belirten Kılıçdaroğlu, Rize'de çevreyi korumak için direnenlere selam gönderdi.

İktidarlarında kentlere ihanet etmeyeceklerini söyleyen Kılıçdaroğlu, doğayı, hayvanları koruyacaklarına söz verdi. Kılıçdaroğlu, gençlerle bir araya geldiği toplantıda CHP iktidarında hiç kimsenin ötekileştirilmeyeceğini vurguladığını aktardı.

"Rize'ye gideceğim"

Kılıçdaroğlu, çay üreticilerinin iktidardan Çay Kanunu'nun çıkarılmasını istemeleri gerektiğini vurgulayarak, CHP'nin üreticiyle bir araya gelerek kanun teklifini hazırlayabileceğini dile getirdi.

Çay için açıklanan taban fiyatın piyasada "tavan fiyat" olarak algılandığını, herkesin bunun altında fiyat açıkladığını belirten Kılıçdaroğlu, çay için taban fiyat uygulaması ve ithalatının durdurulması gerektiğini söyledi. Kılıçdaroğlu, öte yandan Rize'ye giderek, kanaat önderlerine Türkiye'nin sorunlarının nasıl çözüme kavuşturulacağını anlatacağını bildirdi.

Salgın nedeniyle esnafın çok zor günler geçirdiğini anlatan Kılıçdaroğlu, çevresindekilerin Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a sorunların çözümüne yönelik öneride bulunamadığını ileri sürerek, "Düşüncesini açıklayana hakaret ediyor. Böyle bir devlet yönetimi olmaz." sözlerini sarf etti.

Esnafın, faturalarını bile ödeyemediğini dile getiren Kılıçdaroğlu, bankalara borçlu esnaf sayısının geçen yıl martta 3 milyon 412 binken, bu senenin aynı ayında 4 milyon 157 bine çıktığını kaydetti. Hükümetin esnafa bir defaya mahsus hibe ödemesi yapacağını anlatan Kılıçdaroğlu, bu imkandan her 3 esnaftan birinin yararlanabileceğini bildirdi. İktidarın bu tutarı nereden karşılayacağını soran Kılıçdaroğlu, sözlerini şöyle sürdürdü:

"Hazine tam takır, para yok. 128 milyar dolar da gitti. Yeni bir IBAN açsalar, Kılıçdaroğlu 'Bak yine IBAN ile millete el avuç açtınız.' diyecek. 'Ayrıca paraya ihtiyacımız var, o zaman ne yapalım? En çok tüketilen ürünlere insafsız zam

yapalım.' diye karar aldılar. ÖTV'ye, kurşunsuz benzinde yüzde 54, motorinde yüzde 78, LPG'de yüzde 189 zam yaptılar. Zammın bir tek sorumlusu var, Erdoğan şahsım hükümeti. Kararı alan o, imzası olan o, 'Her şeyden ben sorumluyum.' diyen o. Vatandaşın 7 ayda 12 milyar 460 milyon lirayı toplayacak ama esnafa bir sefere mahsus olmak üzere 4 milyar 600 milyon lira verecek. Diğer para cepte, başkalarına ödeyecek. Yandaş müteahhitleri hiç aksatmıyor, 'beşli çeteye' paralarını tık diye ödüyor. Benzine, mazota, LPG'ye insafsız zamlar yaptılar ama 'beşli çete'nin de içinde olduğu 21 elektrik dağıtım şirketine devletin sattığı elektrikte yüzde 17,5 indirim yaptılar. Bu indirim vatandaşa yansımıyor. 21 kişiye olağanüstü avantaj sağlıyorsun, esnafa gelince elin titriyor. Kesinlikle Türkiye Cumhuriyeti Devleti'ni yönetemiyorlar."

Fahiş Fiyat Artışı Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulunun oluşturulduğunu anlatan Kılıçdaroğlu, "ÖTV, benzinde yüzde 54, mazota yüzde 78, LPG'de yüzde 189. Fahiş mi? Fahiş. Buna Kurul nasıl bakacak? Ne yaptıklarını, ne yapacaklarını bilmiyorlar. Fatura yine vatandaşa çıkacak." şeklinde konuştu.

"Mafyaya teslim olan bir siyasi iktidar"

CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu, son dönemde "Ne olacak bu memleketin hali?" sorusunun ağırlıklı olarak dile getirildiğini belirterek, "Mafyaya teslim olan, mafyanın satın aldığı bir siyasi iktidar, mafyanın talimat verdiği ve talimatı koşulsuz yerine getiren bir siyasi iktidar." dedi.

2018 yılında bir konuşmasında "demokratikleştirilmediği takdirde devletin süratle organize suç örgütü haline dönüştürülebileceğini söylediğini" dile getiren Kılıçdaroğlu, Türkiye Cumhuriyeti Devleti tarihinde hiç görülmemiş olayların yaşandığını anlattı. Kılıçdaroğlu, "Yeraltı dünyası, mafya, bildiriyle Cumhurbaşkanlığı'na destek veriyor. Gizli kapaklı değil, hırsızlık da, soygun da aleni artık. Eğer bir ülkede soygun, hırsızlık, uyuşturucu kaçakçılığı aleni yapıyorsa arkasına siyasi destek alınmadan bu olmaz. Siyasi destek zaten var, o kadar açık ki, mafya liderleri 'Ben seni destekliyorum.' diye bildiri yayımlıyor." ifadelerini kullandı.

Bazen devletin içindeki yasal unsurların da belli kaynakların üzerine çöktüğünü savunan Kılıçdaroğlu, "Merkez Bankasının 128 milyar doları arka kapıdan gitti. Kimler çöktü bunun üzerine? Bunların mafyadan ne farkı var? Yasa, kanun yok, uydurma bir protokol, Merkez Bankası satmıyor, arka kapıdan dolaşıyorsunuz, damada diyorsunuz ki 'Ver 128 milyar doları.' Çöküyorsunuz üstüne. Mafya da siz de çöküyorsunuz, ne farkınız var sizin mafyadan?" şeklinde konuştu.

Kemal Kılıçdaroğlu, "İktidarın Tank Paleti fabrikasını Katar ordusuna peşkeş çektiğini" iddia ederek, "Bu fabrikaya, ordunun namus ve şerefine çöreklenen adamların mafyadan ne farkı var?" sorusunu yöneltti.

"İktidarın, 15 Temmuz şehit yakınları ile gazileri için toplanan paraların üzerine çöktüğünü" öne süren Kılıçdaroğlu, "Mafya düzeniyle bunun arasında bir fark var mı? Bunu yapan iktidardaki mafyadır." dedi.

"Hırsızlık bu kadar meşru bir zemine taşınabilir mi?"

CHP lideri Kılıçdaroğlu, Serik Belediyesindeki "rüşvet" iddialarını anımsatarak, "500 bin liranın üzerine kim çöktü? Onu koruyan iki bakan da çökmedi mi? Sessiz kalan AK Parti ve MHP milletvekilleri çökmedi mi? Bu mafya düzeni değil de hangi düzen?" sorularını yöneltti.

Eski Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan hakkındaki iddiaları da anlatan Kılıçdaroğlu, "Hesabını soran var mı? CHP dışında yok. Mafya düzeni ile bu düzen arasında ne fark var? Araştırma önergesi verdik, bunu araştıralım diye. AK Parti ve MHP milletvekilleri 'Hayır bu mafya düzenine devam edeceğiz. Bunu araştıramazsınız.' dediler. Hırsızlığın, yolsuzluğun araştırılmadığı bir meclis olabilir mi? Hırsızlık bu kadar meşru bir zemine taşınabilir mi? Parlamento hırsızları koruyan bir organ haline dönüştürülebilir mi? Dürüstlükten, namustan, ahlaktan söz ediyorlar. Buna 'Hayır.' diyen hiç kimse ahlaklı, dürüst, namuslu değildir. " dedi.

Ortaktan tam destek

Suç örgütü lideri Peker'in iddiaları yargıdan önce siyasetin sınavına dönüştü. Erdoğan 23 gündür sessizliğini korurken suçlamalar yöneltilen İçişleri Bakanı'na Bahçeli'den açık destek geldi. MHP lideri, Soylu'yu kendi sözleriyle savundu. "Tarafsız kalmaya kimsenin hakkı yok" vurgusu yaptı. Gözler Beştepe'ye çevrildi.

Mafya-siyaset-ticaret üçgenindeki iddialar Türkiye'yi sarstı. Konuya ilişkin tek soruşturma, Peker'in kardeşi hakkında başlatıldı. İktidarın suskunluğu dikkat çekerken BBC'ye konuşan hükümet yetkilisi Peker'in evine yapılan baskına ilişkin Soylu'yu yalanladı. İlk destek ise ittifak ortağı Bahçeli'den geldi.

MHP lideri "İçişleri Bakanı yalnız değil" dedi. Bahçeli'nin ardından **Perinçek** de Soylu'ya sahip çıktı, "Hedef Soylu değil Türkiye" açıklaması yaptı.

AK PARTİLİ İSİMLERE HASSAS ELEŞTİRİLER

Katıldığı yayında sorulara yanıt vermekten kaçınan Soylu, AK Partili isimlere dikkat çeken eleştiriler yöneltti. Muammer Güler'i kastederek "Benden önceki bakanın oğlunun evinden para sayma makinesi çıktı" dedi.

Peker'e koruma verilmesi üzerinden Selami Altınok'u işaret etti. Kendi döneminde koruma kararı üç kez uzatılan Soylu "Ben olsam Peker'e koruma vermezdim" ifadesini kullandı. Sık sık geçmişe atıfta bulunup güncel konulara değinmedi.

BAHÇELİ'DEN TAM DESTEK

Suç örgütü lideri Peker'in iddiaları karşısında Soylu'ya ilk destek Bahçeli'den geldi. MHP lideri "İçişleri Bakanı'nın yalnız olmadığını özellikle ifade ediyorum" dedi. "Bu meselede tarafsız kalmak, köhne köhne tribünde oturup üç maymunu oynamak Türkiye'ye kastetmek için kullanılan ve kiralanan çevrelere destek vermektir" ifadelerini kullandı.

Organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in 2 Mayıs'tan bu yana yayınladığı videolar Türkiye'nin gündeminde. Peker, tanık olduğu dönemdeki kirliliğe dair iddialarını sürdürürken, kamuoyu beklentisine karşın yargı hareketine geçmedi.

Meclis'te komisyon kurulmadı, karşılıklı suçlama ve iddialar sürdü. Peker'in ithamlarına yanıt veren İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun önceki gün katıldığı yayındaki açıklamaları iddialara yanıt niteliği taşımadı. Soylu'nun talimatı üzerine Peker'in kardeşi Atilla Peker hakkında 1996'da Kıbrıs'ta öldürülen gazeteci Kutlu Adalı cinayetine ilişkin soruşturma başlatıldı.

Güney Amerika'daki uyuşturucu rotasını belirlemekle suçlanan eski Başbakan ve AK Parti İzmir milletvekili Binali Yıldırım'ın oğlu Erkam Yıldırım da Peker hakkında suç duyurusunda bulundu.

Peker, videolarına yenilerini eklerken yargının hareketine geçmemesi kadar Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu konudaki sessizliği dikkat çekiyor. Erdoğan, dün Külliye'de katıldığı programda İslamofobi'ye dair açıklamalarda bulundu ancak bu konuda bir değerlendirmede bulunmadı.

İktidar kanadından Soylu'ya ilk ve net destek açıklaması MHP lideri Devlet Bahçeli'den geldi. Bahçeli, Soylu'nun ifadelerini kullanarak İçişleri Bakanı'na desteğini belirtti, şunları söyledi: "Oyun büyüktür, oyun kirlidir, oyun karanlıktır, çok boyutlu ve çok aktörlüdür. Hiç kimse Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanı'nın boynuna tasma geçiremeyecek, buna da hiçbir alçağın gücü ve nefesi yetmeyecektir.

Yine hiç kimse TSK'nın onurlu komuta heyetine çamur atamayacaktır. Türkiye'nin gündemi video kayıtlarıyla rehin alınamaz, sosyal medya iftiralarıyla ele geçirilemez. TBMM Başkanlığı görevini üstlenmiş, ilaveten Türkiye Cumhuriyeti'nin son Başbakanı unvanını taşıyan Sayın Binali Yıldırım'ı evladıyla birlikte töhmet altında bırakmak, uyuşturucu ticaretiyle ilişkilendirmek tek kelimeyle müfteriliktir.

Bu meselede tarafsız kalmak, köhne köhne tribünde oturup üç maymunu oynamak Türkiye'ye kastetmek için kullanılan ve kiralanan çevrelere destek vermektir. Buna da vatan ve millet sevgisiyle bezenmiş hiç kimsenin hakkı yoktur."

Soylu da Bahçeli'ye konuşması nedeniyle teşekkür etti. Soylu, Twitter hesabından yaptığı açıklamada "Devlet-i ebed müddet" anlayışının Cumhur İttifakı'nda vücut

bulan ruhunu, güçlü iradesiyle bir kez daha ortaya koyan, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye, Türkiye'ye operasyon çekmek isteyenlere karşı bugünkü tarihi hatırlatması için müteşekkiriz" ifadelerini kullandı.

SOYLU'DAN AK PARTİLİLERE HASSAS ELEŞTİRİLER

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, Habertürk'te katıldığı yayında AK Parti içindeki eski ve yeni isimlere yönelik sözleri dikkat çekti:

Davutoğlu'nun yakın olduğu think tank kuruluşlarından birine Mithat Sancar konuşmacı olarak getirildi. Biz orada bu durumun sonradan nerelere gidebileceğini gördük. Ben o dönem AK Parti'de teşkilat başkanıyım. Arkadaşlarla konuştuk ve ülkenin tehlikeli bir noktaya gittiğine karar verdik. Biz arkadaşlarımızla bir mücadele başlattık Bir MKYK öncesinde benim de öncülük etmemle imzalarlar toplandı.

(2015 Haziran seçimleri sonrası) Bugünkü gibi hatırlıyorum, ilk MKYK toplantısında bugün DEVA Partisi'nin başkanı Ali Babacan o gün şunu söyledi: 'Hiç bu işlere bakmamalıyız, ekonomiyi ayakta tutmalıyız.' Dedim ki bizim sorumluluğumuz bugün bu değil, sorumluluğumuz demokrasiyi ayakta tutmak ve hükümeti kimin çabalarına ait kurabileceğimizi gerçekleştirmek.

2017 yılında oğlunun arabasının durdurulup arandığı iddiasının gerçek dışı olduğunu belirten Soylu'nun olayı asılsız olduğunu anlatırken eski İçişleri Bakanı Muammer Güler'i işaret ederek 17/25 Aralık olayına hatırlatması dikkat çekti.

Soylu, "Başınıza bir iftira gelirse ne yapacaksınız? Oğlumun arabası durdurulmadı. Benden önceki içişleri bakanının oğlunun evinden para sayma makinesi çıktı. Burada çocuklarımızı hadım ettik, aman bir şeye karışmayın, bir şeyin içinde bulunmayın, dikkat edin, işinizi yapın" ifadesini kullandı.

Programın ardından Muammer Güler'le ilgili sözleriyle ilgili tweet atan Soylu, "Dün nasıl ki, önceki İçişleri Bakanımız Sn. Muammer Güler'in oğluyla ilgili yalanla algı siyaseti yapılmaya çalışılıyorsa, bugün de aynı algı siyasetini devam ettirmeye çalışıyorlar. Yalanla üretilmeye çalışılan algı siyasetine karşı mücadelemizi sürdüreceğiz" dedi.

Sedat Peker'e koruma verilmesinin bir kurgu olduğunu ileri süren Soylu, olayla ilgili bir dönem İçişleri Bakanlığı yapan AK Parti Milletvekili olan Selami Altınok ve eski İstanbul Emniyet Müdürü, Emniyet Genel Müdür Yardımcısı Mustafa Çalışkan'ı suçladı.

Soylu'nun konuşmasında sık sık kendisinin görevini yaptığı ama yargının yetersiz kaldığını söylemesi de Adalet Bakanı Abdülhamit Gül'e yönelik bir eleştiri olarak değerlendirildi.

“İddialar karşısında istifayı düşünmüyor musunuz?” sorusuna verdiği cevapta “Ben savcılığa başvurduğum mu? İki ayrı madde var. İddiaların araştırılmasını istiyorum, doğru mu? İddialarda tek ben miyim? İddialarda tek ben değilsem. Bir sürü insan var.

Hadi Özışık var. Süleyman Özışık var. Birçok isim söyleniyor. Hepsini çağıracaklar, soruşturacaklar. Ben de gideceğim, anlatacağım” cevabını vermesi de dikkat çekti.

‘DAVUTOĞLU’NU SUÇLAMASI UTANÇ VERİCİ’

Gelecek Partisi Sözcüsü Serkan Özcan, Soylu’nun Davutoğlu’nu ‘oda dinleme’ suçlaması hakkında konuştu. Özcan, Soylu’yu istifaya çağırarak “Foseptik patlamıştır bu iddialar ortadadır. İddialara yanıt vermek yerine Davutoğlu’nu oda dinlemekle suçlamak utanç vericidir. Soylu, Erdoğan’ın bakanı mıdır Bahçeli’nin bakanı mıdır?” ifadesini kullandı.

HDP İLE ANAYASA ÇALIŞMASI GÜNDEME GELMEDİ

KARAR TV’ye konuşan Gelecek Partisi Genel Başkan Yardımcısı Nedim Yamalı, suç örgütlerinin siyasete nasıl dahil olduklarını değerlendirirken Davutoğlu’nun Başbakan olduğu dönemde, bu konuda iktidarı uyardığını dile getirdi: “Sayın Genel Başkanımız, ocaklar ya da platformlarla ilgili, bunları yasaklayan bir genelge yayınladı, teşkilatlara gönderdi.

Genel Başkan o zaman dedi ki; ne olduğu belli olmayan bu yapıları hiçbir zaman partiye sokmayacaksınız” dedi. Yamalı şunları söyledi: “Soylu ‘ben çok çileler çektim’ diyerek sadece AK Parti’nin kuruluşundan bahsetti. Soylu’nun AK Parti’de ömrü fazla olmayacak. HDP ile Anayasa çalışması asla gündeme gelmedi.”

Tütün ithalatı, ihracatın iki katına ulaştı

Ali Ekber YILDIRIM

26 Mayıs 2021 Çarşamba

Türkiye'nin uluslararası piyasalarda marka değeri olan en önemli tarımsal ürünlerinden birisi tütün. Türkiye'de yetiştirilen oryantal tütünler, dünya piyasalarında uzun yıllar boyunca gördüğü yüksek talep nedeniyle "Türk Tütünü" ismi ile anılıyor.

Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası'nın dayatması ile 2002 yılında çıkarılan Tütün Yasası sonrasında üretim ve ihracat azaldı. Türkiye, ihraç ettiği kadar çok daha fazlasını, 2020 verileri ile iki katı kadar ithalat yapıyor.

Tütün Eksperleri Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Servet Yaprak, bir zamanlar fındık ve üzümün sonra en önemli tarımsal ihraç ürünü olan tütünün, 2012 yılından itibaren ithalat karşısında üstünlüğünü yitirdiğine dikkat çekiyor.

Tütün Eksperleri Derneği'nin 2020 Tütün Raporu'na göre, Türkiye 2020 yılında 51 bin 845 ton tütün ihracatına karşılık, 115 bin 459 ton tütün ithalatı gerçekleştirdi. Değer olarak bakıldığında ise, 2020 yılında 279 milyon dolarlık ihracata karşılık 562 milyon dolarlık tütün ithalatı yapıldı.

Üretim ve ihracattaki düşüşte TEKEL sigara fabrikalarının 2008 yılında özelleştirilmesi ve Tütün Fonunun kademeli olarak azaltılması önemli rol oynadı. Türkiye sigara pazarının tamamına yakınına sahip olan çokuluslu sigara şirketleri, sigara harmanlarında giderek artan miktar ve oranlarda ithal tütün çeşitlerini (özellikle fonun sıfırlandığı homojenize tütün, şişirilmiş tütün damarı ve şişirilmiş tütün) kullanmaya başladı. Bu zaman zarfında iç piyasadan satın aldıkları yerli tütün miktarı bu kullanım oranlarına paralel olarak azaldı.

Yurt içinde üretilen tütünlerin iç piyasaya satış amaçlı üretilen sigaralarda kullanım oranı; 2003 yılında yüzde 42, 2006 yılında yüzde 35 iken bu oran 2008 yılında TEKEL'in sigara biriminin özelleştirilmesinden sonra tütün fonunda sıfırlanması ile birlikte, azalarak 2020 yılı itibarıyla yüzde 11'e düştü.

Yerli tütün kullanım zorunluluğu

Gelinen bu dramatik durumu değiştirmek ve yerli tütün kullanımını artırmak için geçtiğimiz Ekim ayında 7255 Sayılı Torba Yasa ile önemli düzenlemeler yapıldı. Bu yasaya göre, sigara üreticileri 2022 yılı için yüzde 17, 2023 yılı için yüzde 21 ve 2024 yılı için yüzde 25 yerli tütün kullanmak zorundalar. Halen iç piyasaya arz edilen tütün mamullerinde 13 bin 400 ton olan yerli tütün kullanım miktarının bu düzenleme ile 2022 yılında 7 bin ton artışla 20 bin tona çıkması bekleniyor.

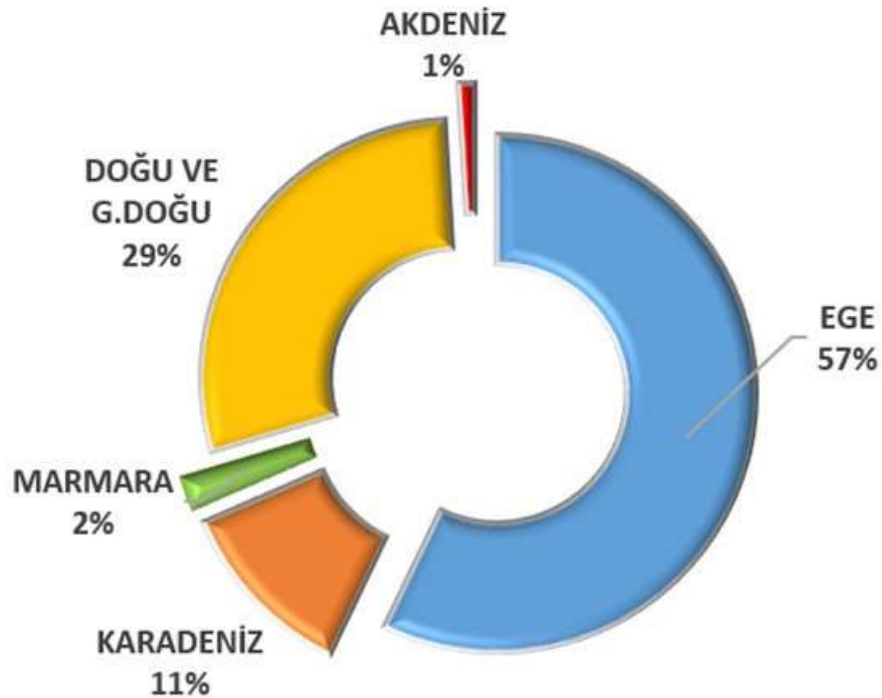
Bu önemli düzenleme özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da üretilen "Güneşte Kurutulmuş Virjinya (SCV)" üretiminin artmasını ve var olan üretimin kayıt altına alınmasını sağlaması bekleniyor. Aynı zamanda ithalatta da aynı oranda bir düşüşe neden olacak.

Türkiye Oryantal tütünde liderliğini koruyor

Tütün Eksperleri Derneği'nin 2020 Tütün Raporu'na göre, dünyada Oryantal tip tütün üretiminde uzun yıllar boyunca söz sahibi olan Türkiye, son yıllarda üretimdeki düşüşe rağmen dünya oryantal tütün pazarında hala lider ülke konumunda. Toplam 180 bin tonluk oryantal tütün üretiminin yüzde 35'i Türkiye'de üretiliyor.

Türkiye'de tütün üretimi büyük oranda sözleşmeli üretim modeli ile gerçekleştiriliyor. 2020 yılında sözleşmeli olarak üretim yapan 48 bin üretici, 882 bin dekar alanda 68,2 bin ton tütün üretimi gerçekleştirdi. Sözleşmesiz olarak üretilen 14 bin 500 ton tütün ile birlikte yurt genelinde toplam 57 bin 296 tütün üreticisi, 950 bin dekar alanda ürettiği yaprak tütün miktarı 82 bin 700 ton oldu.

Kayıtlı yaprak tütün üretiminde bölge payları (2020)

2020 yılında kayıtlı olarak üretilen tütünün yüzde 57'si Ege Bölgesi'nde gerçekleşti. Ege Bölgesi'nde 47 bin 300 ton tütün üretildi. İkinci sırada yüzde 29.9 ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi var. Bu bölgede 2020'de 23 bin 700 ton tütün üretildi. Karadeniz Bölgesi 9 bin 400 ton ile üretimde yüzde 11 paya sahip. Marmara Bölgesi'nde 1600 ton, Akdeniz Bölgesi'nde ise 773 ton tütün üretimi gerçekleştirildi.

Fiyat 4 doların altına düştü

2021 yılında alım satımı yapılan tütünlerde ise tahmini rakamlarla, tütün piyasası değerlendirildiğinde; Ege Bölgesi'nde rekoltenin 41 bin ton civarında gerçekleşmesi bekleniyor. Ege Bölgesinde sözleşme başfiyatı kilo başına 27 lira 50 kuruş. Bununla birlikte ortalama alım fiyatının 25 lira 50 kuruş civarında olduğu tahmin ediliyor. Çok önemli bir kısmı ihraç edilen Ege tütünlerinde, uzun yıllardan sonra alım fiyatının 4 doların altına gerileyerek 3,5 dolar civarında gerçekleşti.

Sigarada vergi yükü yüzde 81

2020 Tütün Raporu'nu değerlendiren Tütün Ekspertleri Derneği Başkanı Servet Yaprak, sigara tüketimi ve vergi yükü konusunda şu değerlendirmeyi yaptı: "Tütün kontrolü çalışmaları özellikle toplum sağlığının korunması boyutu ile Tütün Ekspertleri Derneği tarafından da desteklenmektedir. 2020 yılı itibarı ile sigara üzerindeki vergi yükü yüzde 63'ü Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) olmak üzere ortalama yüzde 81 civarındadır. Bu vergi uygulaması ile artan sigara fiyatlarının özellikle genç neslin erken yaşta sigaraya başlamasının engellenmesi, orta ve düşük gelir grubundaki sigara tüketicilerinin ise sigarayı bırakmaları hedeflenmiştir. Ancak yüksek vergi ve yüksek fiyat, sarmalık kıyılmış tütün tüketimi ile birlikte sigara kaçakçılığını körüklemiştir. 2020 yılında sigara tüketimi önceki yıla göre yaklaşık 2 milyar adet azalmıştır. Buna karşılık sarmalık kıyılmış tütün tüketiminde artış meydana gelmiştir. Yaklaşık 117,9 milyar adetlik yasal sigara satışına sarmalık kıyılmış tütün ile kaçak sigara tüketiminin de eklenmesi ile iç piyasada 138 milyar adetlik bir tüketim rakamından bahsedilebilir. Türkiye sigara satış hacmine göre dünyanın en büyük 10 pazarı arasında yer almaktadır."

Özetle yaklaşık 100 bin üretici ailesini ilgilendiren ve bir zamanlar en önemli ihraç ürünü olan tütünde Türkiye yabancı şirketlerin pazarı konumuna geldi. Üreticinin en önemli sorunu yüksek girdi maliyetleridir. Diğer ürünlerde olan doğrudan bir destek de olmayınca tütün çiftçisi kaderiyle ve çok uluslu şirketlerin insafına terk edilmiş durumda.

Alım yılı bazında yurt içi ortalama üretici tütün satış fiyatları*

Alım Yılı	Ortalama Alım Fiyatı (TL/KG)
2020	21,31
2019	19,70
2018	16,56
2017	16,69
2016	13,80
2015	12,25

Kaynak: Tarım ve Orman Bakanlığı (*Yerli Menşeler)

Türkiye tütün dış ticareti karşılaştırmalı grafiği (Ton)

İrfan Donat

Çiftçi Anketi: Maliyeti artarken geliri azalan çiftçi üretime küsüyor

25 Mayıs 2021 Salı, 17:32

Tarım teknolojileri şirketi Doktor, her yıl olduğu gibi geleneksel hale gelen “Çiftçinin Nabzı Araştırması”nı yayınladı.

Söz konusu anket çalışmasını **tarım ve gıda sektörü** açısından önemli buluyoruz.

Çalışma kapsamında Türkiye'nin 81 ilinde, 464 ilçeden **3 bin üretici** ile görüşülmüş.

Araştırmanın hata payı yüzde 95 güvenlik sınırları içinde +/-yüzde 1,79 olarak açıklanıyor.

Anket, çiftçileri üretim yaptıkları bölge ve ürettikleri ürünlere göre gruplara ayırarak gerçekleştirilmiş.

Lafı fazla uzatmadan anketin öne çıkan çarpıcı sonuçlarına birlikte göz atalım.

ÇİFTÇİNİN EKİM ALANLARI AZALİYOR

Ankette ilk olarak çiftçilere, “**Ekim alanınız geçen seneye göre arttı mı, azaldı mı?**” sorusu yöneltilmiş.

Çiftçilerin yüzde 60'ı geçen yıla göre ekim alanında bir değişiklik olmadığını beyan ederken, yüzde 24 azaldığını ve yüzde 16'sı ise arttığını söylemiş.

Özetle, ekim alanı azalan çiftçilerin oranı ekim alanı artanlardan fazla.

Daha da önemli olan nokta ise küçük çiftçilerin ekim alanı azalma oranı büyük çiftçilere oranla daha fazla. Yani, küçük çiftçi, ekim alanları açısından da her geçen yıl daha da küçülüyor ve üretime küsüyor.

ÇİFTÇİNİN GELİRİ AZALIYOR

Ankette çiftçiye yönelik ikinci soru şu: “2020’de kazancınız 2019’a göre arttı mı, azaldı mı?”

Ankete katılan çiftçilerin yüzde 52’si gelirlerinde azalma olduğunu ifade ederken, yüzde 25’i aynı geliri elde ettiğini belirtiyor.

Gelirinin arttığını beyan eden çiftçi oranı ise sadece yüzde 21 seviyesinde. Yüzde 3’lük bir kitle ise bu soruya “bilmiyorum” yanıtını vermiş.

Özetle, çiftçilerin yarısından fazlası 2020’de bir önceki yıla göre gelir kaybına uğramış.

ÇİFTÇİ GELİRİNİ NASIL ARTIRACAĞINI BİLMİYOR

Çiftçilere bir de “Gelirinizi nasıl yükseltmeyi planlıyorsunuz?” sorusu yöneltilmiş.

Çiftçilerin yüzde 64’ü gelirlerini nasıl artıracığı hakkında bir fikri yok.

Yüzde 12’lik bir kesim yeni ürün ekerek gelirini artırmayı düşünürken, yüzde 9’u hayvancılık yaparak gelirini artırabileceği görüşünde. Yüzde 4’lük bir kesim ise gelirini artırmanın yolu olarak tarım dışı iş yapmayı düşünüyor.

Özetle anket yanıtlarına bakıldığında çiftçilerin yüzde 60’ından fazlası gelirini nasıl artıracığı hakkında net bir fikir sahibi değil. Ve söz konusu bu oran endüstriyel ürün çiftçilerinde yüzde 68’e kadar çıkıyor.

ÇİFTÇİNİN %70'İ YENİ YATIRIM YAPAMADI

Ankette çiftçilere **geçen yıl tarlalarına yatırım yapıp yapmadıkları** sorulmuş.

Tarlalarına yatırım yapmayan çiftçilerin oranı yüzde 70 düzeyinde. Çiftçilerin yüzde 17'si traktör ve ekipman alımı ile yatırım yaptığını bildirirken, sulama sistemi alımı ve yenilenmesine yönelik yatırım yapan çiftçinin oranı sadece yüzde 10. Tarla/bahçe alımı yaparak yatırım yapan çiftçi oranı ise yüzde 3 ile sınırlı kalıyor.

Ankete göre, 2020'de bir önceki yıla göre çiftçilerin yatırım yapma oranı en çok GAP Bölgesi'nde azalma göstermiş.

ÇİFTÇİLERİN %56'SI MALİYET HESABI TUTMUYOR

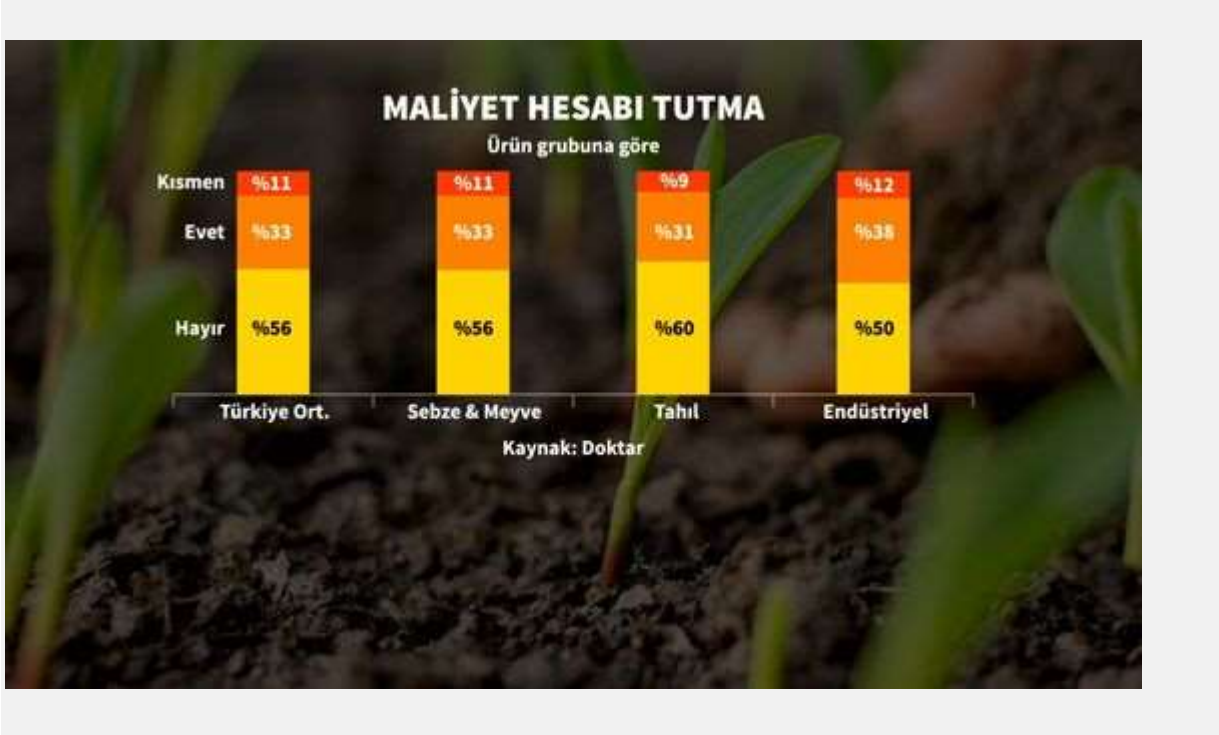
Ankette çiftçilere, **"Harcamalarınızı kalem kalem not alıyor musunuz?"** sorusu da sorulmuş.

Ankete katılanların yüzde 56'sı bu soruya "hayır" yanıtını verirken yüzde 33'ü "evet" cevabını veriyor. Çiftçilerin yüzde 11'i ise soruya "kısmen" yanıtını veriyor.

Anketin detaylarına baktığımızda, Türkiye genelinde 2020'de maliyet hesabı yapan çiftçi sayısı bir önceki yıla göre artmak bir yana azalma göstermiş ve bu azalma en çok tahıl grubunda görülüyor. Dolayısıyla finansal okuryazarlık konusunda daha gidilecek çok yol olduğu aşikar.

Çiftçilere yöneltilen “**Ürününüzü kime satıyorsunuz?**” sorusuna verilen cevapta ise geçen yıllardaki anket sonuçlarına paralel olarak son ankette de her ürün grubundaki üretici için tüccar bir numaralı alıcı konumunda.

Çiftçilerin yüzde 62’si ürünlerini tüccara satıyor. Hal, sebze ve meyve çiftçilerinde öne çıkıyor.

ÇİFTÇİ ÇOĞUNLUKLA LİSANSLI DEPOCULUĞU BİLMİYOR VE KULLANMIYOR

Çiftçilere, “**Lisanslı depoculuk biliyor musunuz? Kullanıyor musunuz?**” sorusu da her yıl olduğu gibi yine ankette sorulmuş.

Çiftçilerin sadece yüzde 6’sı lisanslı depoculuğu kullanırken, yüzde 53’ü lisanslı depoculuğu duymadığını belirtmiş.

Lisanslı depoculuğu bilmesine karşın kullanmayan çiftçi oranı ise yüzde 30 düzeyinde.

2020 yılında bir önceki yıla göre lisanslı depoculuğun bilinme ve kullanılma oranı her ne kadar artmış olsa da daha gidilecek çok yol olduğu da yine aşikar.

2019’da lisanslı depoculuğu duymayan çiftçi oranı yüzde 68 düzeyindeydi. Lisanslı depoculuğun bilinme ve kullanılmasındaki artış, tahmin edileceği üzere en çok tahıl sektöründe gerçekleşmiş.

Öte yandan, “**Elektronik Ürün Senedinden (ELÜS) haberiniz var mı?**” sorusuna karşılık çiftçilerin sadece yüzde 4’ünün ELÜS kullandığı ortaya çıkıyor. Bir diğer deyişle yüzde 96’lık kesim ELÜS’ten uzak.

ÇİFTÇİNİN EN ÖNEMLİ 3 SORUNU

Ankette her yıl olduğu gibi çiftçiye “**En önemli 3 sorunuz nedir?**” sorusu yöneltilmiş. Ve yine her yıl olduğu gibi ilk sıradaki en önemli sorun yüzde 73 ile “**girdi maliyetlerinin yüksek olması**” çıkıyor.

İkinci en büyük sorun yüzde 19 ile “**elektrik/su sorunu**” olarak öne çıkarken, üçüncü sorun ise yüzde 10 ile “**satış fiyatının düşük olması**” şeklinde anket sonuçlarında yer aldı.

Çiftçilerin dördüncü ve beşinci en büyük sorunu ise yüzde 9’ar payla “**desteklemeler yetersiz**” ve “**iklim şartları**” olarak dikkat çekiyor.

Ama işin ilginç yanı büyük ölçekli çiftçilerin yüksek girdi maliyetlerinden yakınması küçük çiftçilere göre daha yüksek. Büyük çiftçilerde bu oran yüzde 81 düzeyindeki iken küçük çiftçilerde söz konusu oran yüzde 70 seviyesinde.

Çiftçilerin, ürün ve gelir gruplarına göre yüzde 33-35’i teknik konularda kimseye danışmıyor. Ziraat mühendisi ve satış temsilcisine danışanların oranı yüzde 62-64 iken, bayiye danışanların oranı yüzde 7 düzeyinde.

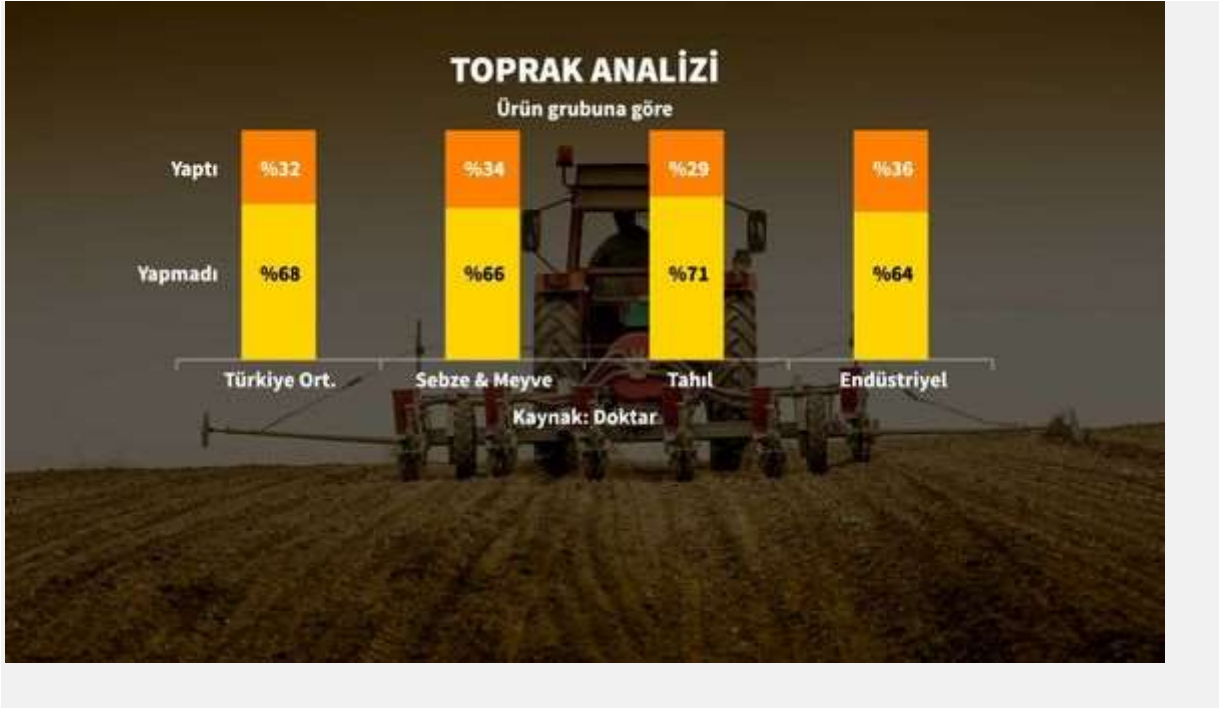
TOPRAK ANALİZİ YAPTIRMAYAN ÇİFTÇİ ORANI ARTIYOR

Çiftçilere ankette sorulan bir diğer önemli soru ise “**Toprak analizi yaptırıyor musunuz ?**” şeklinde.

Türkiye genelinde üreticilerin yaklaşık yüzde 68’inin toprak analizi yapmadığı ortaya çıkarken, bu oran tahıl grubunda yüzde 71’e kadar çıkıyor.

Anketin diğer bir ilginç sonucu ise 2018 yılına göre toprak analizi yapanların oranı 11 puan düşmüş durumda. İki yıl önceki ankete göre 2018’de söz konusu oran yüzde 57 seviyesinde idi. Bu alanda farkındalık ve bilinçlenme noktasında iyileşme bir yana gerileme yaşanması dikkat çekici.

ÇİFTÇİ İÇİN İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ NEREDEYSE KURAKLIKLA EŞDEĞER

Çiftçinin Nabzı Anketi'nde üreticilerin geleceğe bakışına da ışık tutulmaya çalışılmış.

“İklim değişikliği dendiğinde aklınıza ne geliyor?” sorusuna çiftçilerin yüzde 51'i “kuraklık” cevabını veriyor. Yüzde 31'lik bir kesim ise aynı soruya **“yağışın azalması”** cevabını vererek aslında yine dolaylı yoldan kuraklığı işaret ediyor.

İklim değişikliği çiftçilerde en çok kuraklık durumunu çağrıştırmasına karşın, çiftçilerin yaklaşık yüzde 22'sinin ise iklim değişikliği hakkında bir fikri yok. Bu da ilginç gerçekten...

Ankette çevre ile alakalı önemli bir soru da var: **“Çuval, şişe ve boru gibi atıklarınızı kullandıktan sonra geri dönüşüme veriyor musunuz ya da sizden alan geri dönüşüm tesisi var mı?”**

Çiftçilerin yüzde 90'ı çuval, şişe ve boru gibi atıklarının hiçbirini kullandıktan sonra geri dönüşüme vermediğini belirtirken, kısmen verenlerin oranı yüzde 4 ve hepsini geri dönüşüme kazandıran çiftçilerin oranı sadece yüzde 6.

ÜRETİCİLERİN ÇOĞUNLUĞU DEVLETİN TARIM POLİTİKASINDAN MEMNUN DEĞİL

Ankette sorulan bir diğer önemli soru ise şu: “Devletin tarım politikalarından memnun musunuz?”

Ankete katılan üreticilerin yüzde 56’sı devletin tarım politikalarından memnun olmadığını belirtirken, yüzde 18’lik bir kesim ise “kararsız” şeklinde yanıt vermiş.

Memnun olan çiftçi oranı yüzde 26 ile sınırlı kalıyor.

Söz konusu anket sorusunun bir önceki yıla göre cevabına bakıldığında ise memnuniyet oranı sadece 1 puan artış gösterirken, kararsızlar tarafındaki 8 puanlık artış ise dikkat çekici.

Öte yandan, Çukurova, devletin tarım politikalarından memnun olmayan bölgelerin başında geliyor.

Ankette öne çıkan noktaları özet şeklinde sizlerle paylaşmak istedik.

Çiftçinin Nabzı Araştırması, üreticilerin profil ve gelirini, finans ve bankacılık konusundaki uygulamalarını, ürün satışında gerçekleştirdikleri aktiviteleri, teknik yeterliliklerini, yaşama ve teknolojiye karşı bakışlarını ve tarım markaları ile ilişkilerini ortaya koyarak kamuya ve özel sektöre yol gösterecek nitelikte bilgiler içeriyor.

Bu anketten, sektörün tüm paydaşları adına çıkarılacak çok ders ve yapılacak çok ev ödevi olduğunu düşünüyoruz.

Reel sektör: “Maliyetim artıyor, zam yapmak zorundayım”

Alaattin AKTAŞ

26 Mayıs 2021 Çarşamba

✓ **Enflasyon nasıl seyreder diye papatya falı bakmaya gerek yok. Reel sektör maliyetinin arttığını, bu yüzden zam yapacağını söylüyor zaten.**

✓ **Acaba maliyetler niye artıyor? Temel iki etken kur ve yüksek faiz. Biz faizi biraz da kuru baskılamak için artırdık ama kur da yükseliyor. Sahi nerede hata yaptık?**

Merkez Bankası'nın gerçekleştirdiği iktisadi yönelim anketinin en çarpıcı sonucu galiba bu:

“Maliyetler artıyor ve önümüzdeki dönemde de artacak; bu yüzden zam yapmaktan başka çare yok.”

Yapılan anket kapsamında reel sektör kuruluşlarına bir dizi soru yöneltiliyor. Bunlardan biri son üç aydaki birim maliyetin nasıl seyrettiği, bir diğer soru gelecek üç aydaki birim maliyete ilişkin beklenti, bir başka soru da gelecek üç aydaki satış fiyatına dönük beklentinin ne olduğu...

İşte bu sorulara verilen yanıtlara bakınca ortaya çok somut bir durum çıkıyor.

“Maliyetler yukarı, dolayısıyla fiyatlar da öyle...”

Merkez Bankası verilerine göre ankete katılan reel sektör kuruluşlarının yüzde 64.1'i son üç ayda birim maliyetlerinin arttığını söylemiş. Bakar mısınız, neredeyse üç şirketten biri maliyetinin arttığını belirtiyor. Maliyetinin azaldığını söyleyenlerin oranı ise yalnızca yüzde 1.7 düzeyinde. Yüzde 34.2'lik bir kesim de maliyetinde bir değişiklik olmadığını dile getirmiş.

Maliyetler arttı diyenlerle azaldı diyenlerin farkı 62.4. Tam bir yıl önceye, geçen yılın mayısına bakalım, bu fark 42 düzeyinde.

Artış keşke geride kalmış olsaydı...

Reel kesim açısından maliyetlerde yaşanan artış geride kalacak gibi de görünmüyor.

Aynı anket, gelecek üç aylık dönemde de birim maliyetlerde kayda değer oranda artış beklendiğine işaret ediyor. Son üç aydaki kadar değilse de yine de bir artış beklentisi var ve bu da gelecek dönemler için umutlu olmayı zorlaştırıyor.

Ankete katılan reel sektör kuruluşlarının yarısından fazlası maliyet artışının gelecek üç ayda da süreceği görüşünde. Artacak- azalacak diyenlerin farkı 52 ve bu şimdiki kadar görülmüş en yüksek değerlerden.

Maliyetler artıyorsa fiyatlar?

Gerçekleşen ve beklenen maliyet artışında adeta rekorlar kırılırken fiyatların az artması söz konusu olabilir mi? Var mı bunu sağlayacak bir sihir?

Olmadığına göre fiyatlar hızla artmaya devam edecek. Bu da zaten gelecek üç aydaki satış fiyatının ne olacağına dönük soruya verilen yanıtlarda kendini gösteriyor.

Fiyatlar artacak diyenlerin oranı mayısta yüzde 43.2 ile rekor kırmış. Fiyatlarda azalma bekleyenlerin oranı da bu yılın en düşük düzeyine inmiş. Dengeyi gösteren değer de 39.5 ile rekor düzeyde.

İşte imalat sanayinin söylediği (Yüzde olarak)

	Son üç aydaki birim maliyet			Gelecek üç aydaki birim maliyet			Gelecek üç aydaki satış fiyatı		
	Arttı	Azaldı	Denge	Artacak	Azalacak	Denge	Artacak	Azalacak	Denge
Ocak 20	43,5	6,8	36,7	43,4	3,5	39,9	30,5	5,2	25,3
Şubat	46,7	8,0	38,7	39,4	6,9	32,5	26,1	3,3	22,8
Mart	45,4	7,5	37,9	44,5	4,7	39,8	29,1	8,8	20,3
Nisan	48,1	13,2	34,9	55,8	10,7	45,1	21,7	22,0	-0,3
Mayıs	53,2	11,2	42,0	52,1	10,2	41,9	26,3	14,6	11,7
Haziran	55,9	9,0	46,9	45,1	9,1	36,0	24,7	9,1	15,6
Temmuz	55,5	8,5	47,0	41,6	6,4	35,2	25,9	6,8	19,1
Ağustos	49,4	13,7	35,7	50,8	5,3	45,5	38,1	4,1	34,0
Eylül	55,1	7,2	47,9	47,3	3,7	43,6	35,7	4,3	31,4
Ekim	59,1	6,2	52,9	51,2	5,3	45,9	36,6	3,5	33,1
Kasım	55,3	5,2	50,1	49,5	4,5	45,0	38,9	3,5	35,4
Aralık	54,4	5,4	49,0	52,3	4,6	47,7	41,8	3,5	38,3
Ocak 21	56,2	2,5	53,7	50,0	2,7	47,3	42,0	6,6	35,4
Şubat	57,8	2,4	55,4	47,9	3,7	44,2	37,0	5,5	31,5
Mart	61,4	3,5	57,9	47,8	4,0	43,8	36,5	4,0	32,5
Nisan	64,1	2,6	61,5	49,5	3,7	45,8	39,6	4,2	35,4
Mayıs	64,1	1,7	62,4	55,4	3,4	52,0	43,2	3,7	39,5

FİYAT ARTIŞI İÇİN FAL BAKMAYA GEREK YOK!

Sanayicinin birim maliyeti artıyor mu, artıyor; işte değerler ortada...

Maliyeti artan bir ürünün satış fiyatını artırmak da neredeyse kaçınılmaz mı, kesinlikle öyle...

Durum böyleyken önümüzdeki dönemde fiyatlardaki artışın duracağını, böylece yıllık enflasyonun azalmaya başlayacağını varsaymak ne kadar gerçekçi olur?

İmalat sanayi için maliyet artışının en büyük iki nedeni yüksek kur ve faiz. Bu konuda hemen herkes fikir birliği içindedir. Kimi dövizî ön plana koyar, kimi faizi; ama bu iki etken ilk sıraları alır.

Nisandan mayısa geçişte dolar ay ortalaması itibarıyla yüzde 2'ye yakın, euro ise yüzde 3.5 kadar artış gösterdi.

Merkez Bankası'nın politika faizi yüzde 19 düzeyinde ve görece yüksek.

O zaman dönüp dolaşıp aynı soruya yine geliyoruz:

“Biz bu faizi buraya kur aşağıda oluşsun ve böyle sepet bazında bir ayda yüzde 3'e yakın artış olmasın, böylesine oynaklık da yaşanmasın diye getirmediğimiz mi?”

Niyet tabii ki böyleydi ama anlaşılın arada bir yerde hata yapmışız!

Abdulkadir Selvi

Erdoğan hangi mesajı verecek

26 Mayıs 2021

Türkiye'ye yönelik operasyonun adını MHP Lideri Devlet Bahçeli koydu.

“Herkesi uyarıyorum, hedef Türkiye'mizdir” dedi.

Geçmişte FETÖ'nün kaset operasyonlarına maruz kalmış bir partinin lideri olarak **Bahçeli**, operasyonların hedefinin Cumhurbaşkanı **Erdoğan** olduğunu net bir şekilde ortaya koydu.

“Milletin hür iradesiyle ve tertemiz oylarıyla seçilmiş Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ı devirmek, Türkiye'yi deforme etmek için faal halde olanlara alimallah, bedeli ne kadar ağır olsa bile izin verilmeyecektir” diye konuştu.

ZEHİRLİ YILAN

Bugün de AK Parti grubunda Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın, video operasyonlarının hedefi konusunda bir perspektif vermesi bekleniyor. **Erdoğan** daha önce, **“Terör örgütleri gibi suç çeteleri de zehirli bir yılan gibidir. Onlarla aynı çuvala giderseniz daha sonra başınıza geleceklere rıza göstermiş olursunuz”** uyarısında bulunmuştu.

İKİ LİDER

Yeni süreçte herkes eteklerindeki taşı döktü. Ama henüz **Erdoğan** konuşmadı. Kimse merak etmesin. **Erdoğan** bitti demeden bu iş bitmez. Yeni sürecin sonucunu **Erdoğan** ve **Bahçeli**'nin tavrı belirleyecek. Bir de milletin feraseti.

HEDEF KİM?

Bahçeli ve **Erdoğan**'ın açıklamaları, sis bulutu dağıldıkça meselenin **Soylu** meselesi değil Türkiye meselesi olduğunu, hedefin **Soylu** değil, **Erdoğan** olduğunu daha iyi bir şekilde açıklıyor.

AK PARTİ YOKTU

Amaç Türkiye'yi 90'lı yıllara çevirmek.

O nedenle de örnekleri 90'lı yılların aktörleri içinden veriyorlar.

Mehmet Ağar'dan, Korkut Eken'den.

Uğur Mumcu ve Kutlu Adalı suikastından.

Tamam da o dönemlerde AK Parti yoktu.

FOTOMONTAJLA OPERASYON

O gün çeteler düzeninin aktörleri, kirli siyasetin uzantıları, bugün fotomontaj yöntemiyle AK Parti'yi de o fotoğrafın içine yerleştirmeye çalışıyorlar.

ECEVİT DE DUVARA İŞARET ETMİŞTİ

Hani deniliyor ya, “**Çekin o tuğlayı, duvar yıkılsın**” diye.

Yürekten katılıyorum, çekin tuğlayı yıkılsın o duvar.

“**Duvar**” sözünü **Güldal Mumcu**'ya, **Uğur Mumcu** suikastının aydınlatılması için görüştüğü İçişleri Bakanı **Mehmet Ağar**'ın söylediği iddia edilmişti.

GÜLDAL MUMCU'NUN KİTABINDAN

Mehmet Ağar sonradan yalanladı ama **Güldal Mumcu, Ağar**'la aralarında geçen diyalogu kitabında aktarmıştı.

Güldal Mumcu: “Karşımıza sürekli engeller çıkarılıyor. Bir duvar örülüyor sanki.”

Mehmet Ağar: “Evet Güldal, bir duvar örülüyor.”

Güldal Mumcu: “O zaman bir tuğla çekin duvar yıkılsın.”

Mehmet Ağar: “Çekemem.”

ECEVİT'İN KARŞISINA ÇIKAN DUVAR

Bir duvar yazısı da ben yazmıştım.

Ecevit'le aramızda geçen bir duvar diyalogunu, ‘**İçimizdeki Gladio İle Yüzleşmek**’ kitabımda aktarmıştım.

Ecevit'le Oran Sitesi'ndeki evinde röportaj yapıyordum. **Ecevit**'e, “**Taksim olaylarından ve İzmir suikastından sonra iki kez başbakan oldunuz. Size yönelik suikastları neden aydınlatamadınız?**” diye sormuştum.

DUVARI AŞAMADIK

Ecevit, “**Sayın Selvi aydınlatmak için çaba göstermez miyim. Tabii ki uğraştım.**

Gittik, gittik. Bir yere kadar geldik, ama oradan sonra

ilerleyemedik” demişti. “**Neden?**” diye sorduğumda ise, “**Önümüze bir duvar çıktı.**

Duvarı aşamadık” karşılığını vermişti.

ÇİĞLİ SUİKASTI

Ecevit, 29 Mayıs 1977'de İzmir Çiğli Havalimanı'nda bir suikast girişimine maruz kalmıştı. **Ecevit**'e sıkılan kurşun **Mehmet İsvan**'a isabet etmişti. İlginç olanı kurşun

çekirdeğinde o zamana kadar varlığı bilinmeyen zehirli ve kimyasal maddeler tespit edilmişti.

ADINI ECEVİT KOYMUŞTU

Ecevit bir türlü o duvarı aşamamıştı ama başbakan olarak, duvarın adını koymuştu. “**Biz bunu 1977’de açıklamıştık. Tabii Gladio adıyla değil, kontrgerilla adıyla değil, resmi adıyla açıklamıştık**” dediği yapılanmayı kast ediyorum.

ECEVİT’İN TÜYLERİNİ DİKEN DİKEN EDEN OLAY

Ecevit’in yıllar sonra, “**Hasan Esat Işık’la brifingi dinlerken tüylerimiz diken diken olmuştu**” dediği yapılanmanın bugün yaşadıklarımıza ışık tutacağını hiç düşünmemiştim.

Genelkurmay Başkanı **Semih Sancar** ile birlikte Başbakan **Bülent Ecevit** ve Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık**’a brifing veren kişi **Kemal Yamak**’tı. **Kemal Yamak** konuştuğça **Ecevit**’in ağzı bir karış açık kalıyordu.

ÖZEL HARP DAİRESİ

Çünkü Türkiye Cumhuriyeti’nin başbakanı olarak Özel Harp Dairesi’nin ABD’nin özel yardım fonundan her yıl aldığı 1 milyon dolardan ilk kez haberi oluyordu. Milli Savunma Bakanı **Hasan Esat Işık** da hayretler içindeydi. Amerikalılar, Kıbrıs Barış Harekâtı’ndan sonra Türkiye’ye ambargo koymuş, böylece Özel Harp Dairesi’ne her yıl verdikleri 1 milyon doları kesmişlerdi. Amerikan yardımı kesilmese böyle bir yapının varlığından ve faaliyetlerinden Türkiye Cumhuriyeti başbakanının haberi olmayacaktı.

SABRİ YİRMİBEŞOĞLU

O brifingde **Kemal Yamak**’ın yardımcısı ise daha sonra Özel Harp Dairesi başkanı olacak olan **Sabri Yirmibeşoğlu**’ydu. **Sabri Yirmibeşoğlu**’nu nereden hatırlıyoruz? **Sabri Yirmibeşoğlu**, “**6-7 Eylül de bir Özel Harp işidir ve muhteşem bir örgütlenmeydi. Amacına da ulaştı**” demişti. Peki amaç neydi? 6-7 Eylül olayları 27 Mayıs’a giden sürecin en önemli provokasyonlarından biriydi.

SOYLU NEDEN HATIRLATTI?

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, Habertürk’teki yayında neden Özel Harp Dairesi’ni, Özel Harp Dairesi’nin parasını kimin verdiğini, **Ecevit**’in Özel Harp Dairesi’ne ilişkin açıklamalarını hatırlatıp, **Sabri Yirmibeşoğlu** örneğini verdi acaba?

BİR BAĞ VAR MI?

İki gündür düşünüyorum. **Soylu** o örneği niye verdi? Çünkü Özel Harp Dairesi bir gayrinizami harp örgütlenmesiydi. 27 Mayıs, 12 Mart ve 12 Eylül’e giden süreçte etkin bir rol oynamıştı. Bugün yaşananlarla gayrinizami harp unsurları arasında neden bağlantı kurdu?

Esfender KORKMAZ

Demokrasiyi siyasi hırslardan önde tutmalıyız

26 Mayıs 2021 Çarşamba

Yabancı basın, uluslararası kuruluşlar, Türkiye'nin demokrasi, hukukun üstünlüğü ve ekonomik istikrar olarak dünyadan ayrıştığını ve geri düştüğünü yazıyor, rapor ediyor.

İnsan hakları ihlalleri, yargıya müdahale, Merkez Bankası'na müdahale, yaşam tarzına müdahale, otokrasinin tırmanması, Türkiye'ye özgü başkanlık sistemi ile birlikte tırmandı.

Sedat Peker'in iddia ettiği devlet-siyaset ve Mafya ilişkileri henüz soruşturulmadı ve fakat IMD(Internet Movie Database)'da dizi olarak yayınlanıyor. Dünyada çoktan negatif algı oluştu.

Ekonomik istikrar kriz ötesinde, risk sınırını geçti. Yaşadığımız işsizliğin, firma iflaslarının, güven bunalımının ve yoksulluğun artık iktisadi karşılığı da kalmadı. Tek kelimeyle aç kalma riskimiz arttı.

Bu şartların devam etmesi, hayatın normal akışına aykırıdır. Tek çıkış yolumuz mevcut başkanlık sisteminden kurtulmak ve demokrasiye dönmektir. Bu koşullarda siyaset de zorunlu olarak tek çizgildir; Mevcut sistemin devamı veya değişmesi.

AKP ve MHP, sistemin devamını istiyor. Kamuoyu yoklamalarından çıkan sonuca göre de, Cumhur İttifakı'nın oyları sistemi korumaya yetmiyor.

O zaman devreye siyasi oyunlar giriyor... Demokrasi direncini kırmak. İktidar, bunun için maddi ve manevi alanda çok gayret gösteriyor. Bu durumda demek ki Türkiye'nin geleceği artık demokrasi isteyenlerin ne kadar kenetlenebileceğine odaklıdır.

Muhalefet partileri içinde en büyük sorumluluk CHP'ye düşüyor. CHP'nin demokrasi kanadını geliştirmek için hem diğer partilerle, hem de kendi içinde, kişisel siyasi hırslardan uzak kalması gerekiyor. Zira iktidarın gündeminde CHP'yi yıpratma doğal olarak ilk sırada geliyor.

CHP diğer partilerle dayanışmasında başarılıdır. Ancak bugüne kadar kendi içinde yanlışlar yaptı. Bazı eski milletvekilleri ve parti yöneticileri için ihraç kararı verdi. Parti içinde görüş farklılıklarını, herkesi demokrasi hedefinde birleştirerek çözebilirdi. Umarım bundan sonra öyle yapar.

Görüş ayrılıkları, ideolojik anlaşmazlıklar demokrasinin vazgeçilmez bir gerçeğidir. Ama öncelikli değildir. Şimdi öncelikli olan; Türkiye'yi yeniden demokrasiye götürmektir.

Dün yeni kurulan Memleket Partisi'ne geçen CHP'li bir milletvekili, yandaş televizyonlardan birinde CHP'den neden ayrıldığını halka anlatmak ihtiyacını duyduğunu söyledi. Söylediklerinden bazıları;

"Biz üç milletvekili Genel Başkana yanlışları söyledik, yapmadılar." Olur mu yani? Koca partinin yaptıkları yanlış, üç kişinin düşündükleri mi doğrudur?

Yine CHP'nin kurucu değerlerden taviz verdiğini söyledi. Aslında parti değerleri partinin en yetkili organı kurultay tarafından belirlenir. Bu belirleme değişen çağa ve insani değerlere uygun değişir. Dünya değişirken CHP yerinde mi saymalıydı?

Atatürk konusunda parti içinde çatlak sesler olabilir, ancak bu partiyi bağlamaz. Çözümü de parti içinde olur. Kaldı ki Atatürk zaman içinde tüm dünyada değeri daha çok anlaşılan ve dünyanın mutabık kaldığı en büyük liderdir. Tartışanlar kendilerine zarar verirler.

Dahası da bu milletvekili seçilirken farklı bir CHP'den mi aday olmuştu?

Ancak sonradan, bu milletvekilinin amacının yeni kurulan Memleket Partisi'nin propagandasını yapmak olduğu da anlaşıldı.

Bilmek gerekir ki; Amerika'yı yeniden keşfetmek isteyenler, aynı zamanda gemlenemez hırslarını da dışa vurmuş olurlar. Belli ki mesele siyasi hırstır. Ancak bu tür siyasi hırslar maalesef Türkiye'nin demokrasi mücadelesini baltalıyor.

Bu nedenle bugünkü siyasi konjonktürde partisi ile görüş ayrılığı olanların istifa etmesinin, parti kurmasının zamanı değildir. Önce parti içinde, kurultaylarda görüşüne taraf bulmaya çalışmalıdırlar. Buna rağmen kabul görmezlerse bir daha aday olmaz ve yeni bir yol bulurlar.

Yine unutmayalım ki bu gibilerin aldıkları oylar, CHP seçmeninin oylarıdır. Seçtikleri dönem içinde partilerinden istifa etmeleri aynı zamanda seçmenle zımni olarak yaptıkları anlaşmayı da tek taraflı bozmaları anlamına gelir.

Bununa birlikte yeni partiler demokrasi ittifakında kalabilir ve fakat hem kendilerine hem de demokrasi mücadelesine zarar vermiş olduklarını da bilmeleri gerekir.

İbrahim Kahveci

Ya iç güçler!

Her olayı dış güçlere bağlamayı alışkanlık haline getirdiğimiz gibi işin en kolay olduğunu da çok iyi biliyoruz. Bu sayede bütün hatalarımızdan da arınmış oluyoruz.

Acaba bizim hiç hatamız yok mu? Ya da gerçekten dış güçler mi hareket ediyor, yoksa iç güçler mi?

İç güçler denildiğinde elbette temel nokta ülkeyi yöneten kadrolardır. Parti ve/veya partilerdir...

O partilerin atadığı bürokratlardır..

2016 yılını hatırlayın. Kasım 2016'da 'dolar bozdur' kampanyası yapılmıştı. Neden?

Çünkü OHAL ile sadece FETÖ mücadelesi yapılacak denilmesine rağmen her alanda OHAL yetkileri kullanılmaya başlanmıştı. Demokrasiden uzaklaşıldığını gören yatırımcılar da buna göre yeni pozisyon almaya başladılar.

Nitekim yerli yatırımcılar da dolar bozdurup avro almışlardı. Evet, evet tam o hafta sokakta dolar yakan bu millet sadece dolar yerine avro almıştı.

Ama bizim için ana mesele yerli yatırımcının bu söylemlere kanıp kanmaması değil. Hatta yıllarca dolar bozdurun söylemine rağmen yerli tasarruf sahipleri döviz mevduatlarını sürekli artırdılar.

Sizce burada suç veya sorunlu olan kesim neresidir?

Oy vermeye geldiğinde daha düne kadar siyasi iktidarı ayakta tutan millet neden iş paraya geldiğinde iktidarı hiç dinlemedi?

Sadece buradan bile aslında bir sonuç çıkmaktadır. Sözle söylenen sahada karşılık bulmuyor. Ya da söylenen sözlerin temeli piyasa dinamikleri ile uyuşmuyor.

26.05.2021

Mesela 2019-2020 yıllarında müthiş bir TL genişlemesine gidildi. Piyasalar adeta TL kredilerine boğuldu. Bakmayın şimdi Merkez Bankasının kredili büyümeyi frenlemeye çalıştığına... O günlerde teşvik ediliyordu ve kredi vermeyen bankalara yaptırımlar uygulanıyordu.

128 milyar dolar işte o günlerde eritildi.

Yerli yatırımcı TL genişlemesi ve negatif TL faizi ile koşar adım döviz aldı.

Düşünsenize hem TL faizi yüzde 7-8 aralığında hem de enflasyon çift hanede. Ama asıl sorun enflasyonda daha da yükseliş beklentisinin artmış olmasıydı.

Bugün AK Parti ve Cumhurbaşkanlığı Kabinesi de 128 milyar doların savunmasında "75 milyar doları yerliler aldı" diyerek durumu kurtarmaya çalışıyorlar. Oysa bu söylem ile yıllardır kendilerini suçsuz-günahsız kurtarmaya çalıştıkları "dış güçler" teorileri de çökmüş oluyor ama neyse...

Aslında durum sadece 2019-2020 parasal genişleme yanlışları ile ifade edilemez. Mesela çok ama çok basit bir örnek var karşımızda: Yanlış finansal politikalar yüzünden adeta kilitlenmek üzere olan ekonomiyi Merkez Bankası Başkanlığına atanan Naci Ağbal ile aşmaya çalışmıştık. Ve bir gece kararnamesi ile Naci Ağbal'da görevinden alıniverdi.

Sadece bu kararnamenin faiz maliyeti 550 milyar liraya mal oldu. Stokta toplam maliyet ise 1 trilyon liraya çıktı.

Acaba koca ülkemize bu kadar pahalıya yol açan bu hamleyi hangi dış güçler organize etmiş olabilir

Bunlar elbette kısa süreli yanlışlar. Asıl sorun uzun süreli temel çöküşlerdir.

Mesela hangi dış güçler ülkede liyakatin kaldırılarak itaate dayalı yönetimi bize dayatmış olabilir? Bu sayede ülkemizin kurumsal yapısındaki büyük çöküş ile dış güçler ne hedeflemektedir?

Ya da bütün güçlerin tek elde toplanması ile ülkede kurumsal aklın yok edilmesini hangi dış güçler bize empoze etmiş olabilir?

Eğitim sisteminin uzun vadede ülkemize nasıl bir maliyet çıkaracağını hiç söylemiyorum bile. Herkesin üniversiteli yapıldığı, beton üniversiteler ile kalitenin bitirildiğini asıl uzun vadede görmüş olacağız.

Biz yeniden kısa vadeye ve piyasalara dönelim.

26.05.2021

Mesela son günlerde siyaset-mafya ilişkisi piyasaları da vurmaya başladı. Dün ABD doları değer kaybederken nerede ise sadece Türkiye'de TL'ye karşı değer kazandı. Avro ise artık TL karşısında rekor düzeyde...

Biz neden bu kadar yanlış yapıyor ve toplumun sorunlarını görmezden geliyoruz. Acaba gerçekten bir dış güç teorisi mi var; yoksa gerçekten dış güç adı altında içeride gereken her türlü yıkım mı yapılıyor?

Kendimize gelmemiz ve ne yaptığımıza bakmamız gerekiyor. Aksi halde faturayı evlatlarımızın ve torunlarımızın ödeyeceği bir cahiliye devri yıkım sürecini yaşamaya devam edeceğiz.

Sorun içimizde

Sorun insanlığımızda ve vicdanımızda.

Ya da sorun iç benliğimizde diyerek sorumluluk üstlenmeyi bekleyelim.

26 Mayıs 2021, Çarşamba

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Türk demokrasisinin çok ciddi bir muhalefet sorunu var

Türk demokrasisinin çok ciddi bir muhalefet sorunu olduğunu görmemiz gerekiyor... Hep birlikte gözlemlediğimiz gibi, iktidarı eleştirmeyi amaçlayan gazeteciler, muhalefet sözcüleri tarafından gündeme getirilen konulara ilgi duymuyorlar. Buna karşı dedikodu ve çamur niteliğindeki asılsız iddialara dayanarak zaman geçirmeyi, muhalif gazetecilik olarak kabul ediyorlar.

Ciddi bir sorun

Gerçekten ciddi bir sorundur bu... Ana muhalefet partisi olan CHP'nin tepe yönetiminin, iktidara alternatif olacak bir icraat programı sunduğu henüz duyulmamıştır. Muhalefetin ortak zemini olarak sunulan Millet İttifakı, kendi içindeki girişimlerin bazılarında adeta utanmaktadır. Mesela, HDP'ye bakanlık vermek ya da HDP'nin de katıldığı bir anayasa çalışması yapmak konuşulduğunda, Millet İttifakı üyelerinin yüzleri kızarmaktadır.

Erdoğan rakipsiz

Doğal olarak bu tablonun sonucu, Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın ve AK Parti iktidarının alternatifsiz olmasına dayanıyor. Türkiye'yi çok ileri bir zemine taşıyan, müthiş bir alt ve üst yapı yenilenmesini gerçekleştiren bu iktidarın dayandığı Cumhur İttifakı, aynı zamanda siyasi istikrarın da simgesi olarak kabul ediliyor.

HDP sorunsalı

Oysa son yerel seçimlerde büyükşehirlerin CHP adayları tarafından kazanılması, siyasi serüvenin bir dönüm noktasına geldiği izlenimi yaratmıştı. Bu başarının HDP tarafından verilen destekle gerçekleşmiş olmasının, olayı olumsuz etkilediği ortaya çıkıyor. Yani Türk demokrasisinin çok ciddi bir muhalefet sorunu olmasının sebeplerinden biri de işte bu HDP'nin varlığı ve bu partinin PKK ile ilişkisidir. Dilerim ciddi ve tutarlı bir muhalefetimiz de olur.